

yderligere de 3 Mill. Kr., som ere komne ind ved Formue- og Indkomstskatten til militært Brug, ere vi nede paa 12 Mill. Kr.; det vil sige, at hvis man havde fulgt det radikale Venstres Forslag, havde man dog haft tilstrækkeligt tilbage til at kunne udrede Militærudgifterne uden nye Skattepaalæg.“

Mon?

Vi have brugt 22 Mill. Kr. til ekstraordinære Udgifter, hvad have vi brugt til ordinære? Og hvis o. s. v., mener det ærede Medlem, at vi havde siddet saa dejligt i det. Nej, have det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds og det ærede Medlem fra Ringsted ikke været med til i de 12 Aar at bevilge de Summer paa § 26 og § 27, jeg har nævnt? Jeg tror, de have det. Det kan ikke nytte at komme her i Rigsdagen og ville binde os andre saadant noget paa Ærmet, at det er Militærudgifternes Skyld, at vi staa saa daarligt i finansiell Henseende. Den Slags Tale tror jeg, det er klogest, at de Herrer holde op med, for det er paa helt andre Felter, vi have brugt Pengene, og selv om vi tage hele det Beløb, de ekstraordinære Militærudgifter udgøre, bliver det kun en Tiendedel af det, der i de sidste 12 Aar er brugt paa § 26 og § 27. Det er den sande Virkelighed. Nu foreslaa de Herrer, at vi skulle ophæve Loven om Anvendelse af 5 Mill. Kr. til Kystbefæstningsanlæg. Ja, hvad er det? Jeg kan ikke se bedre, end at det næsten kunde kaldes homøopatisk Kvaksalveri. Naar vi se paa de store Bevillinger, vi i de 12 Aar have haft paa § 26 og § 27, hvad er saa 5 Mill. Kr.?

Det var rart, om man her i Rigsdagen kunde komme ind paa at behandle Tal rigtigt og tage en Oversigt over forskellige Forhold for flere Aar, saa tror jeg, vi sparede en hel Del af det Agitationsstof — jeg kunde næsten fristes til at sige noget værre —, som vi have saa meget af i denne Sal. Det var behageligt, om vi kunde føre Politik paa en saadan Maade, at vi bleve fri for alle den Slags Sager. Det tror jeg, vi kunne, naar vi bruge vore Tal og bruge dem til Oversigter over den finansielle Stilling i Perioder paa 8, 10 eller 12 Aar. Jeg har her givet en Oversigt for de sidste 12 Aars Vedkommende, og jeg tror, den tydeligt og klart viser, at det ikke er Militærudgifterne, der ere Skyld i vore vanskelige finansielle Forhold; disse have helt andre Aarsager.

Grønberg: De Forslag til nye Skatter, vi her behandle, berøre lige som alle Skattelove i høj Grad Forholdet mellem Samfundet og den enkelte. Naar man skal kendetegne dette Forhold, kommer man let til at bruge saadanne Ord som Ret og Retfærdighed, Skyld og Skyldighed. Samfundets første Bestræbelse maa være at øve Retfærdighed og gøre Ret og Skel mod de enkelte, og de enkelte have deres Skyldighed overfor Samfundet, som de maa indfri. — Naar der er Tale om Skattespørgsmaal, synes jeg, at disse Ord, *Retfærdighed* paa den ene Side og *Skyldighed* paa den anden Side, faa en særlig Vægt. Hvor Staten paalægger den enkelte nye Byrder, maa den ogsaa i særlig Grad stræbe efter at klargøre, at den har Ret dertil, at det er retfærdigt at gøre det, at det er den enkeltes Skyldighed at betale det Beløb, den nye Skattelov paalægger ham at udrede, og at netop saa stor er hans Skyld til Staten i det givne Forhold. Men jeg har forgæves spejdet og lyttet efter en saadan Paavisning og Begrundelse, baade i de Bemærkninger, der ledsage de 4 Lovforslag, og i den højtærede Finansministers Tale ved Fremsættelsen deraf ligesom nu under Forhandlingen og i de Medlemmers Tale, der have anbefalet Forslagene. Jeg maa sige, at det gør mig ondt, at jeg ikke har fundet noget af den Slags deri. Derimod hedder det i Bemærkningerne til Forslagene, at de tage Sigte paa at skaffe Staten forøgede Indtægter, men der siges ikke noget om, at de tage Sigte paa at øve Retfærdighed.

Naa, det vilde vel ogsaa være umuligt at begrunde Retfærdigheden af en Ølskat og af en Brændevinsskat og faa den enkelte til at erkende, at han mere paadrager sig en Skyld til Staten, naar han drikker en Bajer eller en Snaps, end naar han f. Eks. drikker et Glas Mælk eller Saffevand. Hvis nogen overfor ham vil begrunde det retfærdige i Skatten ved at forklare, at Staten skal have flere Indtægter, eller at det er dumt af ham, skadeligt for Sundheden og dyrt at drikke Bajer og Snaps, og at det var meget bedre at drikke Mælk eller Saffevand, kunde han med en vis Ret svare: Det bliver min egen Sag, det er ikke noget, Staten skal blande sig i. — Saadanne Forbrugsskatters Retfærdighed er det lige saa umuligt at begrunde som Toldskatterne. Disse Skatter ere en ganske vilkaarlig Byrde, som, kunde man sige, i Tidernes Morgen — saadan staaar det sikkert for Menigmands Bevidsthed —